

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп1 19/2018
07.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Биљане Драгојевић, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући по захтеву Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Ниш, Ниш, Булевар Зорана Ђинђића бр.17Б, за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда, Одељења у Нишу П-2 У 8318/16 од 06.10.2016. године, уз учешће противних странака. АА из ..., улица ... бр. ..., ББ из ..., улица ... бр. ..., ВВ из ..., ... бр. ... и ГГ из ..., улица ... бр. ..., које све заступа пуномоћник Саша Милетић, адвокат из ..., улица ... бр. ..., у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа, одржаној дана 07.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

Образложење

Ставом I диспозитива побијане пресуде уважена је тужба тужилаца, ББ из ..., АА, ВВ и ГГ, свих из ..., поништен закључак Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Ниш, број 46-007282/2014 од 11.05.2016. године и предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање. Закључком Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Ниш, број 46-007282/2014 од 11.05.2016. године одбачен је, као неблагоприятан, захтев тужилаца поднет дана 12.03.2016. године, заведен код туженог органа под бројем 46-007282/2014, за враћање одузете имовине, односно обештећење бившег власника ДД бив. из ... . Ставом II диспозитива побијане пресуде обавезан је тужени орган, Агенција за реституцију Републике Србије, Подручна јединица Ниш, да тужиоцима АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., надокнади трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

У захтеву, поднетом због повреде правила поступка и повреде закона, подносилац наводи да се пред Агенцијом под истим бројем - 46-007282/2014 већ води поступак по захтеву ЂЂ из ..., ЕЕ из ... и ЖЖ из ..., за враћање имовине, односно обештећење ранијег власника ДД, бившег из ... . Како су тужиоци у управном спору, АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., поднели поднесак за ступање у поступак број 46-007282/14, који има карактер захтева за враћање предметне имовине, и то дана 12.03.2016. године, то је, сагласно одредбама члана 42. став 1. Закона о враћању

одузете имовине и обештећењу, њихов захтев неблаговремен, будући да је рок за подношење захтева истекао 03.03.2014. године. Сматра да је Управни суд погрешно извео закључак да су тужиоци поднели захтев за ступање у већ покренути поступак, а не захтев за враћање имовине, као иницијални акт, чији је начин подношења прописан одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Указује да није повредио члан 192. став 1. Закона о општем управном поступку, како то налази Управни суд, имајући у виду да је у члану 42. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу јасно предвиђено да се захтев подноси у року од 2 године од дана објављивања јавног позива Агенције на веб сајту министарства надлежног за послове финансија и да је јавни позив Агенције објављен 01.03.2012. године (члан 40. став 2. истог закона). Исти став као Агенција изнео је и Управни суд у пресуди II-3 У 13412/15 од 24.03.2016. године, у којој је наведено да је подносилац захтева дана 23.04.2015. године препорученом пошиљком поднела захтев и позвала се на број предмета који се води пред Агенцијом за реституцију, али имајући у виду чињеницу да је јавни позив за подношење захтева за враћање имовине објављен 01.03.2012. године на званичном веб сајту министарства надлежног за послове финансија и Агенције за реституцију, односно да је рок за подношење захтева у трајању од две године од дана објављивања јавног позива, у смислу одредбе члана 42. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, истекао 03.03.2014. године, то је предметни захтев поднет након преклузивног законског рока, због чега је захтев неблаговремен. Предлаже да суд захтев уважи и укине побијану пресуду те предмет врати Управном суду на поновно одлучивање.

Противне странке, ББ из ..., АА, ВВ и ГГ, сви из ..., су, у одговору на захтев, навели да захтев није поднет од стране овлашћеног лица, будући да потписник захтева није лице које представља орган, који је био тужени у управном спору. Предлаже да суд, из наведеног разлога, захтев одбаци или одбије као неоснован, а подносиоца обавезе да им плати трошкове у висини накнаде за састав одговора у износу од 33.000,00 динара по АТ.

Врховни касациони суд је о захтеву одлучивао у поновном поступку, поводом Одлуке Уставног суда Уж 3951/17 од 12.12.2018. године, којом је усвојена уставна жалба ББ, АА, ВВ и ГГ и утврђено је да је пресудом Врховног касационог суда Узп 514/16 од 14.02.2017. године повређено право подносилаца уставне жалбе на правично суђење зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије. Истом одлуком поништена је пресуда Врховног касационог суда Узп 514/16 од 14.02.2017. године и одређено је да овај суд донесе нову одлуку о захтеву Агенције за реституцију – Подручне јединице Ниш за преиспитивање пресуде Управног суда, Одељења у Нишу II-2 У 8318/16 од 06.10.2016. године. Пресудом Врховног касационог суда Узп 514/16 од 14.02.2017. године уважен је захтев Агенције за реституцију Републике Србије – Подручне јединице Ниш, преиначена је пресуда Управног суда II-2 У 8318/16 од 06.10.2016. године, тако што се тужба тужилаца за поништај закључка Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Ниш број 46-007282/14 од 11.05.2016. године одбија.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, а у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, из разлога датих у образложењу оспореног закључка, као и захтева у списима предмета, произлази да су тужиоци поднели захтев за ступање у већ покренути поступак, а не захтев за враћање имовине, као иницијални акт, чији начин подношења је прописан одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, број 72/11), због чега тужени орган оспореним закључком није могао да одбаци поднети захтев, у смислу одредбе члана 42. став 1. тог Закона. Стога је Управни суд оценио да тужени орган није донео решење у управној ствари која је предмет поступка, чиме је оспореним закључком учинио битну повреду правила поступка из одредбе члана 192. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр.33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10).

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је она донета без повреда правила поступка и уз правилну примену материјалног права. Побијаном пресудом су оцењена сва питања и околности који су могли да буду од утицаја на законитост оспорене одлуке и за ту оцену су дати довољни и јасни разлози, које у свему прихвата и овај суд.

Правилно је, по оцени Врховног касационог суда, Управни суд уважио тужбу тужилаца и поништио закључак Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Ниш од 11.05.2016. године, којим је одбачен захтев тужилаца за враћање имовине, као неблаговремен. Правилно је, такође, Управни суд оценио да захтев тужилаца да ступе у поступак који се пред Агенцијом води за враћање имовине од 12.03.2016. године није могао да буде одбачен у смислу одредбе члана 42. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, јер представља захтев за ступање у већ покренути поступак, а не захтев за враћање имовине, као иницијални акт, који се подноси у складу са одредбама тог закона.

У Закону о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС" 72/11... 88/15) нема одредаба којима је обухваћен институт ступања у већ започети поступак. Чињеница да посебним законом није уређен правни институт који је регулисан општим законом не значи да је тај правни институт непознат у поступку по посебном закону или да се у поступку по посебном закону не може или не треба да примењује. Процесна правила садржана у Закону о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС" 30/10) представљају неодвојиви део процесних јемстава правичног суђења заштићених Уставом. У конкретном случају, Уставни суд сматра, а то становиште прихвата и Врховни касациони суд, да је институт ступања у започети поступак у поступку пред Агенцијом морао да буде препознат и примењен на начин на који је то прописано одредбама чл. 39. и 129. раније важећег Закона о општем управном поступку, а у контексту одредбе члана 11. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

С обзиром на то да је, из изнетих разлога, тужбом оспорени закључак донет уз битну повреду одредбе члана 192. став 1. Закона о управном поступку, како је то правилно оценио Управни суд побијаном пресудом, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

Врховни касациони суд није посебно одлучивао о захтевима за накнаду трошкова, имајући у виду да поступак није окончан.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 07.02.2019. године, Узп1 19/2018

Записничар,
Весна Мраковић, с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић